

GLAS NARODA

List slovenskih delavev v Ameriki.

The only Slovenski dnevnik
in the United States
issued every day except
Sundays and Holidays.

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

NO. 148. — ŠTEV. 148.

NEW YORK, SATURDAY, JUNE 25, 1910. — SOBOTA, 25. ROŽNIKA, 1910.

VOLUME XVIII. — LETNIK XVIII.

Pred novo krizo? Hiljeva prorokovanja.

Proti nemoralu med naseljenci.

Imenovani lastnik raznih zapadnih železnic je prepričan, da pride v kratkem do krize in celo do denarne panike vsled slabega železniškega prometa.

Minneapolis, Minn., 24. junija. Tukaj se je včeraj vrnila seja organizacije lastnikov velikih parnih linij in govorilo se je naravnno največ o pšenici. Seje se je vdeležil tudi Jas. J. Hill, predsednik ravnateljstva Great Northern železnice, kateri je v svojem govoru povedal, da je treba pred vsem skrbeti za to, da se premet v republiki poboljša.

Že tekmo zadnjih let ni bilo mogoče na naših železnicah redno razposiljati tovorno blago, zlasti pa ne ones, ki je bilo namenjeno na takozvanou centralna trgovščica, ali pa v teritorialna mesta ob morju v svrhu nadaljnega transporta. To dejstvo je leta 1907 postalo toliko, da ni bilo mogoče točno izvršiti vseh kupcev in tako je nastala težnja demarna panika in kriza, ktere posledica je bila, da so moralni na stotine tovarn zapreti in na stotisoč delavev odslavit. Ravno tak počajajo tudi sedaj položaj in sicer tem hitrejše, ker tudi število ljudstva izredno hitro napreduje. Po težko postajajo vedno večje in tako bodo kmalu prišlo zopet do krize, ktera bodo hujša in ki bodo tudi dalj časa trajala, kakor zadnja. Izgube pri tej krizi bodo tem večje, čim več delavci so podjetniki vtaknili v razna podjetja. Ker se pri nas doma porabijo vedno večje količine blaga, postaja izvozna trgovina vedno manjša in to tudi vpljuje zelo na denarno trgovino.

Glasom nove določbe zamore se vsako osobo iz inozemstva, katera razširja v Zjednjeneh državah nemoralno in iz njej dobitiva svoje pridome, deportirati v deželo njenega rojstva. Stroški za deportacijo plača vlada Zjednjeneh držav. Na otoku se je nabralo že kak ducat takih žensk, ktere so vjeli čavljaj morale in jih izročili naselniškim oblastim. Te ženske bodo v kratkem poslati nazaj v Evropo.

Nekaterih velikih trgovščic se je kriza deloma že pričela, kar velja zlasti o Clevelandu, Buffalo, Chicago in deloma tudi o New Yorku. Naravnost transportnega posla in nakopavanje tovornih pošiljkat na raznih točkah, omenuje vse ostale posle v deželi, kar pomenja slabe čase za vso deželo. Vsled tega se naj nihče ne žudi, ako se danes ali jutri prične popolna na bankah....

LJUDSKO ŠTETJE.

Velikansko delo v uradu za ljudsko štetje bodo kmalu končano.

Na nekaterih velikih trgovščic se je kriza deloma že pričela, kar velja zlasti o Clevelandu, Buffalo, Chicago in deloma tudi o New Yorku. Naravnost transportnega posla in nakopavanje tovornih pošiljkat na raznih točkah, omenuje vse ostale posle v deželi, kar pomenja slabe čase za vso deželo. Vsled tega se naj nihče ne žudi, ako se danes ali jutri prične popolna na bankah....

Na nekaterih velikih trgovščic se je kriza deloma že pričela, kar velja zlasti o Clevelandu, Buffalo, Chicago in deloma tudi o New Yorku. Naravnost transportnega posla in nakopavanje tovornih pošiljkat na raznih točkah, omenuje vse ostale posle v deželi, kar pomenja slabe čase za vso deželo. Vsled tega se naj nihče ne žudi, ako se danes ali jutri prične popolna na bankah....

Na nekaterih velikih trgovščic se je kriza deloma že pričela, kar velja zlasti o Clevelandu, Buffalo, Chicago in deloma tudi o New Yorku. Naravnost transportnega posla in nakopavanje tovornih pošiljkat na raznih točkah, omenuje vse ostale posle v deželi, kar pomenja slabe čase za vso deželo. Vsled tega se naj nihče ne žudi, ako se danes ali jutri prične popolna na bankah....

Na nekaterih velikih trgovščic se je kriza deloma že pričela, kar velja zlasti o Clevelandu, Buffalo, Chicago in deloma tudi o New Yorku. Naravnost transportnega posla in nakopavanje tovornih pošiljkat na raznih točkah, omenuje vse ostale posle v deželi, kar pomenja slabe čase za vso deželo. Vsled tega se naj nihče ne žudi, ako se danes ali jutri prične popolna na bankah....

Na nekaterih velikih trgovščic se je kriza deloma že pričela, kar velja zlasti o Clevelandu, Buffalo, Chicago in deloma tudi o New Yorku. Naravnost transportnega posla in nakopavanje tovornih pošiljkat na raznih točkah, omenuje vse ostale posle v deželi, kar pomenja slabe čase za vso deželo. Vsled tega se naj nihče ne žudi, ako se danes ali jutri prične popolna na bankah....

Na nekaterih velikih trgovščic se je kriza deloma že pričela, kar velja zlasti o Clevelandu, Buffalo, Chicago in deloma tudi o New Yorku. Naravnost transportnega posla in nakopavanje tovornih pošiljkat na raznih točkah, omenuje vse ostale posle v deželi, kar pomenja slabe čase za vso deželo. Vsled tega se naj nihče ne žudi, ako se danes ali jutri prične popolna na bankah....

Na nekaterih velikih trgovščic se je kriza deloma že pričela, kar velja zlasti o Clevelandu, Buffalo, Chicago in deloma tudi o New Yorku. Naravnost transportnega posla in nakopavanje tovornih pošiljkat na raznih točkah, omenuje vse ostale posle v deželi, kar pomenja slabe čase za vso deželo. Vsled tega se naj nihče ne žudi, ako se danes ali jutri prične popolna na bankah....

Na nekaterih velikih trgovščic se je kriza deloma že pričela, kar velja zlasti o Clevelandu, Buffalo, Chicago in deloma tudi o New Yorku. Naravnost transportnega posla in nakopavanje tovornih pošiljkat na raznih točkah, omenuje vse ostale posle v deželi, kar pomenja slabe čase za vso deželo. Vsled tega se naj nihče ne žudi, ako se danes ali jutri prične popolna na bankah....

Na nekaterih velikih trgovščic se je kriza deloma že pričela, kar velja zlasti o Clevelandu, Buffalo, Chicago in deloma tudi o New Yorku. Naravnost transportnega posla in nakopavanje tovornih pošiljkat na raznih točkah, omenuje vse ostale posle v deželi, kar pomenja slabe čase za vso deželo. Vsled tega se naj nihče ne žudi, ako se danes ali jutri prične popolna na bankah....

Na nekaterih velikih trgovščic se je kriza deloma že pričela, kar velja zlasti o Clevelandu, Buffalo, Chicago in deloma tudi o New Yorku. Naravnost transportnega posla in nakopavanje tovornih pošiljkat na raznih točkah, omenuje vse ostale posle v deželi, kar pomenja slabe čase za vso deželo. Vsled tega se naj nihče ne žudi, ako se danes ali jutri prične popolna na bankah....

Na nekaterih velikih trgovščic se je kriza deloma že pričela, kar velja zlasti o Clevelandu, Buffalo, Chicago in deloma tudi o New Yorku. Naravnost transportnega posla in nakopavanje tovornih pošiljkat na raznih točkah, omenuje vse ostale posle v deželi, kar pomenja slabe čase za vso deželo. Vsled tega se naj nihče ne žudi, ako se danes ali jutri prične popolna na bankah....

Na nekaterih velikih trgovščic se je kriza deloma že pričela, kar velja zlasti o Clevelandu, Buffalo, Chicago in deloma tudi o New Yorku. Naravnost transportnega posla in nakopavanje tovornih pošiljkat na raznih točkah, omenuje vse ostale posle v deželi, kar pomenja slabe čase za vso deželo. Vsled tega se naj nihče ne žudi, ako se danes ali jutri prične popolna na bankah....

Na nekaterih velikih trgovščic se je kriza deloma že pričela, kar velja zlasti o Clevelandu, Buffalo, Chicago in deloma tudi o New Yorku. Naravnost transportnega posla in nakopavanje tovornih pošiljkat na raznih točkah, omenuje vse ostale posle v deželi, kar pomenja slabe čase za vso deželo. Vsled tega se naj nihče ne žudi, ako se danes ali jutri prične popolna na bankah....

Na nekaterih velikih trgovščic se je kriza deloma že pričela, kar velja zlasti o Clevelandu, Buffalo, Chicago in deloma tudi o New Yorku. Naravnost transportnega posla in nakopavanje tovornih pošiljkat na raznih točkah, omenuje vse ostale posle v deželi, kar pomenja slabe čase za vso deželo. Vsled tega se naj nihče ne žudi, ako se danes ali jutri prične popolna na bankah....

Na nekaterih velikih trgovščic se je kriza deloma že pričela, kar velja zlasti o Clevelandu, Buffalo, Chicago in deloma tudi o New Yorku. Naravnost transportnega posla in nakopavanje tovornih pošiljkat na raznih točkah, omenuje vse ostale posle v deželi, kar pomenja slabe čase za vso deželo. Vsled tega se naj nihče ne žudi, ako se danes ali jutri prične popolna na bankah....

Na nekaterih velikih trgovščic se je kriza deloma že pričela, kar velja zlasti o Clevelandu, Buffalo, Chicago in deloma tudi o New Yorku. Naravnost transportnega posla in nakopavanje tovornih pošiljkat na raznih točkah, omenuje vse ostale posle v deželi, kar pomenja slabe čase za vso deželo. Vsled tega se naj nihče ne žudi, ako se danes ali jutri prične popolna na bankah....

Na nekaterih velikih trgovščic se je kriza deloma že pričela, kar velja zlasti o Clevelandu, Buffalo, Chicago in deloma tudi o New Yorku. Naravnost transportnega posla in nakopavanje tovornih pošiljkat na raznih točkah, omenuje vse ostale posle v deželi, kar pomenja slabe čase za vso deželo. Vsled tega se naj nihče ne žudi, ako se danes ali jutri prične popolna na bankah....

Na nekaterih velikih trgovščic se je kriza deloma že pričela, kar velja zlasti o Clevelandu, Buffalo, Chicago in deloma tudi o New Yorku. Naravnost transportnega posla in nakopavanje tovornih pošiljkat na raznih točkah, omenuje vse ostale posle v deželi, kar pomenja slabe čase za vso deželo. Vsled tega se naj nihče ne žudi, ako se danes ali jutri prične popolna na bankah....

Na nekaterih velikih trgovščic se je kriza deloma že pričela, kar velja zlasti o Clevelandu, Buffalo, Chicago in deloma tudi o New Yorku. Naravnost transportnega posla in nakopavanje tovornih pošiljkat na raznih točkah, omenuje vse ostale posle v deželi, kar pomenja slabe čase za vso deželo. Vsled tega se naj nihče ne žudi, ako se danes ali jutri prične popolna na bankah....

Na nekaterih velikih trgovščic se je kriza deloma že pričela, kar velja zlasti o Clevelandu, Buffalo, Chicago in deloma tudi o New Yorku. Naravnost transportnega posla in nakopavanje tovornih pošiljkat na raznih točkah, omenuje vse ostale posle v deželi, kar pomenja slabe čase za vso deželo. Vsled tega se naj nihče ne žudi, ako se danes ali jutri prične popolna na bankah....

Na nekaterih velikih trgovščic se je kriza deloma že pričela, kar velja zlasti o Clevelandu, Buffalo, Chicago in deloma tudi o New Yorku. Naravnost transportnega posla in nakopavanje tovornih pošiljkat na raznih točkah, omenuje vse ostale posle v deželi, kar pomenja slabe čase za vso deželo. Vsled tega se naj nihče ne žudi, ako se danes ali jutri prične popolna na bankah....

Na nekaterih velikih trgovščic se je kriza deloma že pričela, kar velja zlasti o Clevelandu, Buffalo, Chicago in deloma tudi o New Yorku. Naravnost transportnega posla in nakopavanje tovornih pošiljkat na raznih točkah, omenuje vse ostale posle v deželi, kar pomenja slabe čase za vso deželo. Vsled tega se naj nihče ne žudi, ako se danes ali jutri prične popolna na bankah....

Na nekaterih velikih trgovščic se je kriza deloma že pričela, kar velja zlasti o Clevelandu, Buffalo, Chicago in deloma tudi o New Yorku. Naravnost transportnega posla in nakopavanje tovornih pošiljkat na raznih točkah, omenuje vse ostale posle v deželi, kar pomenja slabe čase za vso deželo. Vsled tega se naj nihče ne žudi, ako se danes ali jutri prične popolna na bankah....

Na nekaterih velikih trgovščic se je kriza deloma že pričela, kar velja zlasti o Clevelandu, Buffalo, Chicago in deloma tudi o New Yorku. Naravnost transportnega posla in nakopavanje tovornih pošiljkat na raznih točkah, omenuje vse ostale posle v deželi, kar pomenja slabe čase za vso deželo. Vsled tega se naj nihče ne žudi, ako se danes ali jutri prične popolna na bankah....

Na nekaterih velikih trgovščic se je kriza deloma že pričela, kar velja zlasti o Clevelandu, Buffalo, Chicago in deloma tudi o New Yorku. Naravnost transportnega posla in nakopavanje tovornih pošiljkat na raznih točkah, omenuje vse ostale posle v deželi, kar pomenja slabe čase za vso deželo. Vsled tega se naj nihče ne žudi, ako se danes ali jutri prične popolna na bankah....

Na nekaterih velikih trgovščic se je kriza deloma že pričela, kar velja zlasti o Clevelandu, Buffalo, Chicago in deloma tudi o New Yorku. Naravnost transportnega posla in nakopavanje tovornih pošiljkat na raznih točkah, omenuje vse ostale posle v deželi, kar pomenja slabe čase za vso deželo. Vsled tega se naj nihče ne žudi, ako se danes ali jutri prične popolna na bankah....

Na nekaterih velikih trgovščic se je kriza deloma že pričela, kar velja zlasti o Clevelandu, Buffalo, Chicago in deloma tudi o New Yorku. Naravnost transportnega posla in nakopavanje tovornih pošiljkat na raznih točkah, omenuje vse ostale posle v deželi, kar pomenja slabe čase za vso deželo. Vsled tega se naj nihče ne žudi, ako se danes ali jutri prične popolna na bankah....

Na nekaterih velikih trgovščic se je kriza deloma že pričela, kar velja zlasti o Clevelandu, Buffalo, Chicago in deloma tudi o New Yorku. Naravnost transportnega posla in nakopavanje tovornih pošiljkat na raznih točkah, omenuje vse ostale posle v deželi, kar pomenja slabe čase za vso deželo. Vsled tega se naj nihče ne žudi, ako se danes ali jutri prične popolna na bankah....

Na nekaterih velikih trgovščic se je kriza deloma že pričela, kar velja zlasti o Clevelandu, Buffalo, Chicago in deloma tudi o New Yorku. Naravnost transportnega posla in nakopavanje tovornih pošiljkat na raznih točkah, omenuje vse ostale posle v deželi, kar pomenja slabe čase za vso deželo. Vsled tega se naj nihče ne žudi, ako se danes ali jutri prične popolna na bankah....

Na nekaterih velikih trgovščic se je kriza deloma že pričela, kar velja zlasti o Clevelandu, Buffalo, Chicago in deloma tudi o New Yorku. Naravnost transportnega posla in nakopavanje tovornih pošiljkat na raznih točkah, omenuje vse ostale posle v deželi, kar pomenja slabe čase za vso deželo. Vsled tega se naj nihče ne žudi, ako se danes ali jutri prične popolna na bankah....

Na nekaterih velikih trgovščic se je kriza deloma že pričela, kar velja zlasti o Clevelandu, Buffalo, Chicago in deloma tudi o New Yorku. Naravnost transportnega posla in nakopavanje tovornih pošiljkat na raznih točkah, omenuje vse ostale posle v deželi, kar pomenja slabe čase za vso deželo. Vsled tega se naj nihče ne žudi, ako se danes ali jutri prične popolna na bankah....

Na nekaterih velikih trgovščic se je kriza deloma že pričela, kar velja zlasti o Clevelandu, Buffalo, Chicago in deloma tudi o New Yorku. Naravnost transportnega posla in nakopavanje tovornih pošiljkat na raznih točkah, omenuje vse ostale posle v deželi, kar pomenja slabe čase za vso deželo. Vsled tega se naj nihče ne žudi, ako se danes ali jutri prične popolna na bankah....

Na nekaterih velikih trgovščic se je kriza deloma že pričela, kar velja zlasti o Clevelandu, Buffalo, Chicago in deloma tudi o New Yorku. Naravnost transportnega posla in nakopavanje tovornih pošiljkat na raznih točkah, omenuje vse ostale posle v deželi, kar pomenja slabe čase za vso deželo. Vsled tega se naj nihče ne žudi, ako se danes ali jutri prične popolna na bankah....

Na nekaterih velikih trgovščic se je kriza deloma že pričela, kar velja zlasti o Clevelandu, Buffalo, Chicago in deloma tudi o New Yorku. Naravnost transportnega posla in nakopavanje tovornih pošiljkat na raznih točkah, omenuje vse ostale posle v deželi, kar pomenja slabe čase za vso deželo. Vsled tega se naj nihče ne žudi, ako se danes ali jutri prične popolna na bankah....

Na nekaterih velikih trgovščic se je kriza deloma že pričela, kar velja zlasti o Clevelandu, Buffalo, Chicago in deloma tudi o New Yorku. Naravnost transportnega posla in nakopavanje tovornih pošiljkat na raznih točkah, omenuje vse ostale posle v deželi, kar pomenja slabe čase za vso deželo. Vsled tega se naj nihče ne žudi, ako se danes ali jutri prične popolna na bankah....

Na nekaterih velikih trgovščic se je kriza deloma že pričela, kar

GLAS NARODA

(Slovenic Daily.)

Owned and published by the

Slovenic Publishing Co.

(a corporation)

FRANK SAKSER, President.

VICTOR VALJAVEC, Secretary.

LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and addresses of above officers: 82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

In celo leto velja list za Ameriko in Canada. \$3.00
pol leta. 1.50
leto za mesto New York. 4.00
pol leta za mesto New York. 2.00
Evropo za vse leto. 4.50
" " pol leta. 2.50
" " četr leta. 1.75

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan izvzemski nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)
used every day, except Sundays and Holidays.
Subscription yearly \$3.00.

Advertisements on agreement.

Dopisi brez podpisa in osobnosti se ne zatisnejo.
Denar naj se blagovoli pošljati po Money Order.

Pri spremembni kralja kraljev prosim, da se nam tudi prejšnje bivalstvo naznam, da hitrejje najde naslovnika.

Dopisom in pošljitvam naredite ta naslov:
"GLAS NARODA"
Cortlandt St., New York City.

Telefon 4687 Cortlandt.

Delo v premogovih rovih in žrtve.

Početkom tega tedna so iz Washingtona z veseljem poročali v vse kraljev republike, da je število žrtv, ktere je zahtevalo pridobivanje premoga v Zjednjenih državah v letu 1909, izdatno pomanjšalo napram žrtvam v prejšnjem letu. Ono uradno poročilo štatističnega urada naše vlade pa zoper dokazuje, da je s tevilkami, ktere objavlja ta urad, treba zelo previdno ravnati. Dogonal se je namreč, da ono, kaj geološki oddelek zvezine vlade o številu premogovih žrtv poroča, ni resnično, oziroma, da število žrtv lanskega leta ni manjše, kakor je bilo ono v prejšnjem letu. Resnično je namreč, da naprej v letu 1909 je bilo več premogov v Zjednjenih državah ubitih, kakor v letu 1908.

Štatistik geološkega urada je pa prišel do svojega zaključka na povsem jednostavnem način. Največjo katastrofo, kar se jih je lani pripetilo v naših premogovih rovih, oziroma, v Cherry, Ill., jednostavno računa zajedno z drugimi nesrečami, in sicer vsled tega, "ker se o tej nesreči nujno oficijeljnim potom še ni sporočilo." Na ta način se je toraj posrečilo število žrtv za leto 1909 tako pomanjšati, da je skupna številka manjša, kakor je bila ona v prejšnjem letu. Tako je nastal toraj v Washingtonu vzhil veselja: "Manj mrtvih pri pridobivanju premoga v letu 1909, kakor v prejšnjem letu!"

Leta 1908 je bilo v premogovih rovih Zjednjenih držav pri delu 2450 premogov ubitih. Število leta 1909 pri delu ubitih premogarov znaša brez nosrečnikov, ki so morali umriti v Cherry, Ill., 2412, oziroma 38 manj, kakor v prejšnjem letu — in radi teh 38 žrtv je zavladalo sedaj v geološkem uradu tako veselje, čes, da je število žrtv nazadovano. To vzhil je pa naravno smatrat nekakim izrazom slabe zavesti. V Cherry Hill je pa bilo 393 premogov ubitih, tako, da znaša skupno število premogovih žrtv 2805 v letu 1909.

V resnici je pa število žrtv premogarske obrti v imenovanem letu bilo izdatno večje, kakor navajajo oficijelne številke.

V republiki imamo sedaj 48 držav, toda le 26 držav je sporočilo washingtonski vladi o nesrečah, ki so se pripetile v premogovih rovih. Resnica je nadalje tudi, da v mnogih državah, ktere niso sporočile o nesrečah v premogovih rovih, sploh nimajo takih rovov. To pa nikakor ne velja za vseh 22 držav, iz katerih sploh ni bilo tozadnevega poročila. Ako bi prišla poročila iz vseh držav, potem bi število žrtv, ktere zahteva premogarska obrt vsako leto, izredno narašlo.

Nadalej moramo tudi poudarjati, da se o vseh nesrečah sploh ni poročalo, kajti le iz 22 izmed 26 držav, iz katerih so prišla naznanila, se je poročalo oficijeljnim potom. Iz ostalih štirih držav so poslali poročila lastniki rovov sami, kteri naravno niso natančno poročali, koliko premogarov se pomorili. Vsakdo si namreč lahko predstavlja, kako se poroča, ako mora morile sam o svojih umoritvah poročati.

Toda tudi ne glede na to, je število žrtv premogarske obrti večje, kakor se navaja v Washingtonu. Isto-

urad zvezine vlade namreč poroča, da se je število nesmrtnih nešreč v po-ročevalnem letu izdatno povišalo, tako se je primerja s številom iz prejšnjega leta. Ranjenih je bilo namreč 7979 premogarjev, oziroma 1200 več, kakor v prejšnjem letu. Od teh nesrečnikov jih je mnogo ponuro drugi dan po nesreči, toda kljub temu temi se ti pristejavajo k ubitim, temveč ke ranjenim premogarjem. Vsled temu zamoremo z vso gotovostjo trditi, da je moralno leta 1909 pri pridobivanju premoga v Zjednjenih državah umreli 3000 premogarjev in da je tudi to število najbržje premajhno. Ako pa prištejemo k tem nesrečam še one, ki so se pripetile v raznih drugih rudnikih, potem je bilo lani pri nas ubitih najmanj 4000 premogarjev in rudarjev pri izvrševanju svojega poklica.

Toliko žrtev in toliko ranjencev ni zahtevala v jednem letu niti jedna dosedanja vojna, ktero so vodile Zjednjene države. — Toda za ranjence teh vojn skrbni naša vlada s tem, da jim daje pokojnino, dočim se za ranjence na polju rudniške obrti pri nas nihče ne zmeni in se jih niti pravilno ne steje.

Zapravljinost.

Na vogalu, kjer se krizata Nassau in Wall Street v našem mestu, so pred par leti — 1896 — zgradili moderno jekleno poslopje, ki je šestnajst nadstropij visoko.

Gradnja tega poslopja je veljala precej veliko sveto, ktero zamoremo nazivati že precevje premoženja. Poslopje je tako, kako da bi zamoglo stati na onem prostoru in služiti vsem pisarniškim ter drugim potrebam dolnjega dela našega mesta najmanj do konca sedanjega stoljetja. —

Poslopje je staro le štirinajst let, toda lastniki so pričeli sedaj poslopje podirati. S podiranjem so pa pričeli vsled tega, ker nameravajo na onem istem prostoru zgraditi novo poslopje, ki bude nekoliko drugačno od sedanjega in ki bude primašalo malo več dobička. Ta diferenca med sedanjim in bodočim dobičkom naloženega kapitala bude pa dovolj velika, da se bode z njo v kratki dobi pokrili stroški podiranja sedanjega in gradnje novega poslopja, ki bude kakih trideset nadstropij visoko.

* * *

Večkrat smo že na tem mestu govorili o ameriški zapravljinosti, toda zgoraj omenjena zapravljinost je govorila ona, ki jo zamoremo pristečati med najhujšo zapravljinost.

Po vseh naših velikih mestih zamoremo vsaki dan opazovati, kako podirajo povsem dobra in skoraj na poslopje, da na njihovih mestih zgrade nova, ktera donašajo več dobička. Individualni lastniki seveda ne moremo zamerjati, kajti vsakdo želi napraviti toliko dobička, kolikor ga zamore.

Toda skrajno nevarna zapravljinost je, ako se zapravljajo človeške moći in bogastva naše zemelje, kajti jeklo in kamenje podtega poslopja sedaj ne bode skoraj za nikako rabo več. Tudi je škoda za delavske moći.

Delaveci, ki sedaj podirajo omenjeno šestnajstnadstropno poslopje, kajti dodi oni, ki bodo gradili novo tridesetnadstropno, bi lahko gradili hite in tovarne na zemljišču, ktera se so prazna. Na ta način bi prispevali fakteno k našemu bogastvu, kero sedaj umišljajo s tem, da podirajo ono, kar je še dobro in skoraj nista.

V Cherry Hill je pa bilo 393 premogarjev ubitih, tako, da znaša skupno število premogovih žrtv 2805 v letu 1909.

V resnici je pa število žrtv premogarske obrti v imenovanem letu bilo izdatno večje, kakor navajajo oficijelne številke.

V republiki imamo sedaj 48 držav, toda le 26 držav je sporočilo washingtonski vladi o nesrečah, ki so se pripetile v premogovih rovih. Resnica je nadalje tudi, da v mnogih državah, ktere niso sporočile o nesrečah v premogovih rovih, sploh nima takih rovov. To pa nikakor ne velja za vseh 22 držav, iz katerih sploh ni bilo tozadnevega poročila.

Ako bi prišla poročila iz vseh držav, potem bi število žrtv, ktere zahteva premogarska obrt vsako leto, izredno narašlo.

Nadalej moramo tudi poudarjati, da se o vseh nesrečah sploh ni poročalo, kajti le iz 22 izmed 26 držav, iz katerih so prišla naznanila, se je poročalo oficijeljnim potom. Iz ostalih štirih držav so poslali poročila lastniki rovov sami, kteri naravno niso natančno poročali, koliko premogarov se pomorili. Vsakdo si namreč lahko predstavlja, kako se poroča, ako mora morile sam o svojih umoritvah poročati.

Toda tudi ne glede na to, je število žrtv premogarske obrti večje, kakor se navaja v Washingtonu. Isto-

ka tam po dnevn sinjega neba; nikakrak ali prah in par ne odsevajo tam solnčnih žarkov, zato ostaja tam nebo, tudi če stoji Solnce nad horizontom, popolnoma črno, tako, da se svetijo zvezde v polnem žaru tudi po dnevnu. Ker je Zemlja veliko večja od Lune, jo je zato na Luni videti veliko večjo, nego je videti Luno. Zemeljska plošča je dvanaestkrat večja nego lunina. Ravnotako, kakor vidiemo le oni del lunina kroglice, ki je obsevana z Solncem, tako je tudi na Luni videti od zemeljske kroglice le ene kraje, ki so ravno obrnjeni proti Solncu, kajti Zemlja — kakor Luna in planeti — so na sebi le temna kroglica kamenja! Kakor toraj vidiemo mi Luno zdaj kakor krajec, zdaj kakor polmesec, zdaj kakor še, zdaj zopet kakor mlaj, ali je sploh ne vidimo, tako bi se v enakih fazah kazala tudi Zemlja mesečanom.

Krasne noči morajo biti na Luni, ko imajo tam "polno Zemljo"; ob tem času razsvetljuje naš planet mesecno noči dvanaestkrat svetlje, nego razsvetljuje "polna Luna" našo zemeljsko noč. Da, mi moremo celo jasno natančno videti od Zemlje to svetlobo, ki jo Luna prejema od nas! Ako stoji Luna na nebu kakor ozek krajec, vidimo mi natančno tudi ostali del lunine plošče v jako medli svetlobi; to je odsev Zemlje na nočni strani Lune.

Kakor vidimo natančno s prostim očesom na Luni velike sive pege, tako se budi od tam videle prav dobro oblike zemeljske površine. Oceansi bi videli mesečani kakor sive pege in kontinenti kakor svete partije. Ledeni in snežne mase na tečajih Zemelje bi se prikazavale v bleščeci belini. Seveda bi velike skupine oblakov vekrat zavirkale cele dele Zemelje. Za našimi boljšimi teleskopimi pa bi videli veliko več; naša svetovna mesta v večernem električnem žaru bi bilo že videti kakor žareče točke. Pravilne morske mase, ki sledijo gibjanju Lune, ovirajo ravno rotacijo Zemelje; seveda treba tisoč let, predno je zapaziti kak znaten vpliv. Tudi nečisto meteoorjev in utrinkov, ki padajo dan na dan na Zemljo, provzročujejo to pojemanje rotacije. V 24 urah pada na Zemljo (oziroma prodira v njeno atmosfero in tu sruševanje) okolo 10 milijonov utrinkov; ob skrajno minimalni pezi vsakega utrinka po 5 gramov jih pada vsak leta najmanj že po 20 milijonov kilogramov. K temu se prihaja, da nečim preizmerne množine meteorne praha. Te mase, padajoče na Zemljo, zavirajo v zemeljski površini senzacijo. Tako se poroča iz Sarajeva. Vse je razburjen in skrajnji napetost. Uradni krogi žavljajo največjo tajnost. Vsi politični krogi v Sarajevu so silno razburjeni. Ko bi se ta vest uresničila, zavladalo bi nepopisno navdušenje.

Zagrebški "Obzor" piše z ozirom na vse, da bode cesar Fran Josip proglašil Bosno in Hercegovino za kraljestvo, je napravila velikansko kraljevino, da bi Bosna s tem dobila ono čast, ki jo je imela davno prej in ki je tudi gre sedaj, po aneksiji, pravica namreč, da stopi v red starodavnih kraljevin monarhije.

Kako pa bi izgledala zvezdice, na kateri mi prebivamo, ako zletimo do nebes, reecimo k Veneri. To je že precej bolj oddalen razgled! Na Venerini nem nebo je Zemlja sveti kakor veličastna zvezda, lepo že, nego je Venera nam. Z daljnogledom pa bi videli vodilni plavati svetlo pleso: Luno; z orjaškimi teleskopi bi videli astronomi že razločevali kontinent in morje ter bele pike na tečajih; neki zelen odsev, ki leži poleg nad kontinentom, bi dokazaval, da naš planet ni neplodna puščava. O ljudeh in njih stavbah pa niti pojma!

Še manj bi kaj videli z Marsa; z Jupiterja pa bi se videlo našo Zemljico kakor drobno zvezdico; od prihodnjega planeta, Saturna, pa bi sploh ne vidi več Zemlje s prostim očesom. Preblizu je ona Solnec in vsa potopljena v njegovih žarkih. Ako je tudi ljudi na Saturnu, a nimajo velikanskih daljnogledov, pa sploh ne vedo, da Zemlja eksistira. Onkraj Saturna, pri naših bratih Urani in Neptunu, pa ne bi iztaknil Zemljico z največjimi dajnjostmi. Niti na kraju našega sončnega sistema še nismo že smo potopljeni in poslabljeni, neznani, ravno tako, kakor mi nič ne vemo o zemljah drugih solske knjige svojega sina.

Se neke zanimivosti se hočemo dotakniti. Zamena letnih časov ima svoj razlog v gibjanju Zemelje okrog Solneca, pa tudi v gibanju v dejstvu, da os Zemlje ne stoji navpično h kolobarju, ki ga zemeljska kroglica postavlja okrog Solneca, razliko med dnevnim in raznih geografskih širinah itd. itd. Toda na jedni strani bi to nas vedlo predaleč, na drugi strani pa govorijo o telih prikazanih solske knjige zadosti popularno. Marsikdo se sedaj zanicevalno nasmehne. Pa nima prav! Marsikdo se očemu prični, ko prelistava šolske knjige svojega sina.

Le še neke zanimivosti se hočemo dotakniti. Zamena letnih časov ima svoj razlog v gibjanju Zemelje okrog Solneca, pa tudi v gibanju v dejstvu, da os Zemlje ne stoji navpično h kolobarju, ki ga zemeljska kroglica postavlja okrog Solneca, tako, da se ogromna vrtavka suče male poštevno. Da bi tega ne bilo, da bi toraj stala os Zemelje navpično k zemeljskemu kolobarju, pa ne bi imeli nikakih letnih časov, marveč bi vladalo povsod vedno isto klimatično razmerje. In tem je bilo bržkone enkrat tako; zemeljsko os je nekdaj kaka katastrofa — morda trčenje s kakim drugim nebesnim telesom, morda pa tudi ogromno okrog Solneca, tako, da se to ogromna vrtavka suče male poštevno.

Ravnatak se ogiblje pred MAR-TINOM KOŠNIKOM, doma iz Idrije; je ozeten, ima rujave brke in tako očisti gleda, on je srednje postave. Ta skorje je prav rad dobro jedel in noč ga je vzlila, ne da bi plačal za hrano \$8.00.

Ceško svojega prijatelja RUDOLFA KLEPACOM, doma iz Trse pri Čabru in oženjen je na Ogrskem. Sedaj se nahaja tu v Zjednjih državah nekeje v Šumi. Prosim cejane rojake, če kdo ve za njegovo naslov, da mi javi, ali naj se pa sam oglasi. — Albert Risman, 74 Adams Ave., Memphis, Tenn.

(25-27-6)

ni manj nego 6 milijonov trilijonov kilogramov (t. j. 6 x 24 milijami). To seveda ni več nikakrak številka, ampak naravnost monstrum, pač pa odgovarja v glavnem zares pezi Zemlje. Marsikdo pa bode vpraševal, kaj pravzaprav brigajo vede, koliko tehta Zemlja. No, jako mnogo; naj navedemo le to konstatacijo: Mi dobro vemo, da kamena na površini Zemelje tehtajo razmeroma malo in da morajo v središču Zemelje biti zato nakopičene v velikih masah jako težke snovi, saj drugače ne pridemo do gori navedene peze. Take težke snovi pa so pred vsem platini, zlato, svinče in srebro. Ta lepa perspektiva na zlato jedro naše zemelje naj sprijazni čitatelja z gornjo gorostasno strelko.

PRI ZVJEDNJI, ODTRINAH, SPLOČENIH PREPARACIJAH MIŠIČ, PRI REVATIZMU, NEVRALGIJU IN ENAKLJU TEŽKOČAH POMAGA ENKRATNO VDRGNEZJE Z

DR. RICHTER'S "PAIN-EXPELLER"
Dobi se

Spisal André Theuret.

"Kuharica!"

"Prosim, gospod Sourdat?"

"Okusno pripravite postrv. Prekrbiti si belega vina, petersilja, timijana, lorbarpa, česna in sveže čebele za omako."

"Brez skribi, gospod, vsa kresna zelišča bom dela noter."

"Predvsem nikar ne pozabite okisati; tudi nekoliko citrone ne boste škodovalo . . . Ob polenajstih bodi pogrnjeno, točno ob enajstih pa zajtri gotov . . . Ne ob enajstih pa minut — točno ob enajstih, razumete?"

"Ko je gospod Sourdat, preiskovalni sodnik pri marvilskem deželnem sodišču svoji kuharici in osnem glasu vse potrebovo naročil, je hitel veselih, metodično odmerjenih korakov preko trga in naglo dospel do justičnega poslopja, ki je stala zadača za perfektor.

Gospod Sourdat je bil samec petinštiridesetih let, nazic rastčetnemu obsegu zelo ročen, plečat in tršat; glas mu je bil osoren, glava okrogla in kratkih las; sive oči so mu jasno in neumisljeno izpod koščatih obrv; ustna je bila ozka, usta velika, licem temnordeča, od revne brade obrobljena — skratak, gospod Sourdat je bil eden tistih postav, ki si jih nihče za brate ne želi.

V resnic blage narave gospod Sourdat ni bil in s svojo ostrostjo se je celo ponosil. Zapovedljiv in obosten, kakor je bil, se je nad vsakim zadrl, kdor mu je bil na poti. Neusmiljen kakor kamen proti otoženem, trd proti pričam, nevlijen proti zagovornikom, je bil kakor pravi osat; — kdor se mu je približal, se je občutno obobel. Vsi so se ga bali kakor oguša, tem manj pa je bil prijubljen.

In vendar je imel želesni tā mrož dvoje napak. Prvič mu je bilo ime Nemorin, kar je obujalo obilo smehe; potem je bil sladkosnedež prve vrste. Njega bistromma in znansveno razvita snednost je mejila skoraj na manijo. Deset milj v okolici tistega neznamnega, zaspanega mesteca, na robu belgijskih Arden, kjer daje miza edino zavaroščinskim meščanom, so bile dobro poznane sduškovne kulinarne zmožnosti. Pravili so, da je na vse zgoda zjutraj jedi slike namočene ribe, ūč, da njih meso po nočnem počitku in pred telesnim naporom najbolje poživi. Tački si je izmislil, da je rake, predno se jih, kot navadno, kuha v dišečem njih soku, potopiti v kipeče mleko. Tako da postanejo, kot je zatrjeval, prav uknusi za grlo.

Ko je župniku od svetega Viktorja razdelil to skrivenost, si častiti moži in mogel kaj, da ne bi od hvaležnosti žarec, točnih svojih rok povzgndil proti nebu ter vzkliknil: "Slastno, to je preslastno, gospod Sourdat! . . . gotov mi dovolite, da pod najstrožjo molčanostjo okusim dobro to reči; ali taka poželjivost prehaja prav zares v greh, in gotovo se boste moralni zavoljo nje zagovarjati pred sodnim stolom božje mislosti!"

Na te pobožne pomisleke je odgovoril Sourdat s pomilovalnim namehem in budobno čalo je zahrušil svojemu sosedu v obraz. Vendar ga je v družbi aktuarja danes za trdno pričakoval k zajtrku. Prejšnji dan je bil prejel in Semois postrv, dva funta tehtajočo, dñevo postrv, vjetno v kristalno čisti vodi. To je bila najljubša riba njegova in pripravljanje te reči je vzel skoraj polovico vremena; o prednosti te omake pred genevskimi in holandskimi, po kuharskih bukvah prirejenimi polivkami, o tem so mu ležali dokazi na dlani. — Postrv je morala biti prinešena hladna in miza v dišečini, ki se je kuhalila v nji. To je bilo zanj kakor dogma in prav tako nedotakljivo, kakor kazenskega zakonika členi. Prišedši v urad je zlezel v uradno svojo obleko in prelistal akte k novi kazenski zadevi, ki se je pravkar o njej preiskava začela.

To je bil velik zločin, ki je vesvet vznemirjal in kojega dramatične podrobnosti so bile posvetnim nazornom Sourdatovim naravnost na vzkriž.

Pretečeni teden so našli pred solnčnim vzhodom sredi gozdne goline truplo umorjenega logarja, skriti pod grmečevjem v jarku. V obče se je sodilo, da so zločin provzročili gozdni tatje, ki jih je bil pokojni pri tativni začetek; toda doslej ni došlo nič gotovih poročil, in zlastiščanje prič je zavilo zadevo še v večjo meglo. Umor se je bil zgordil na gozdnem robu, kjer so oglarji kuhalni oglije, in prav ta okoliščina je dala sodniku povod različnim slutnjam. Iz izpovedi prič je sklepal, da so bili ti ljudje v taistni noči z doma, in da jih prikopal ostala oglarjeva hči. Vzlio temu je gospod Sourdat ukazal privedti prednega oglarskega pomočnika petindvajsetih let, ki je z umorjenim logarjem živel v prepisu, v preiskoval-

valni zapor. Tačkisto je povabil oglarjevo hči na pričevanje.

Odslej naprej je bila stvar še bolj zamotana. Dekle se povabilu ni odzvalo, ampak je izginil kdo ve kam. Sodniček je postal orožnik in pričakoval rezultatov tega pozivedovanja. Ob desetih so se odprala vrata urada in na pragu se je pričkal orožnički stražničster.

"No, kaj je?" je zagordnjal gospod Sourdat nevejoljno.

"Gospod preiskovalni sodnik, vse iskanje je bilo zman . . . Zjutraj s solnčnim vzhodom smo preiskali vee gozd . . . Dekle je bilo ravno izginilo, in se celo oglarji so v skrbih in si ne vedo razlagati."

"Prava komedija!" je zakričal gospod Sourdat razjarjen, "ti ljudje nas vodijo za nos . . . Vse bi kazalo pozapreti! . . . Vi ste pa tepe . . . Ste že odpravili!"

Sodnik je pogledal na uro. — Četrč čes deset. Poizvedovanje se ni obneslo, in pred prihodom svojih gostov je hotel pregledati jedilnico. Hitro je odložil uradno haljino in v pičnih minutah je bil zopet doma.

* * *

V žarkih junijevih solnca je bila obrednica in s svojimi belimi prsnicami, sivimi zavesami, visoko z marmornim oliščom okrašeno pečjo v svoju okroglo, bleščeče belo pogrnjeno mizo s tremi umetno zloženimi preginki je kazala prijazno lito. Mahni kosec maslenega krulha so mično ležali na pisanih, rdeč progasti servitjih. Rožnato inorsko vino se je smejalo v karafinah. Na desni se je lesketala zelenata solata s krošem, na levi pa je poleg skledo rakov posnosno ležala postrv na podolgstasto okroglo krožniku. Na srebrnem njezinih trestih so se vrstile rdečkaste pike, in na razrezanem sivkastem hrbitu je gledalo sočno evetoče meso; med zobji pa je ji roža evetela. Zraven je bila kuglica z omako, mastno kakor žolje, in iz nje se je kadil prieten duh.

Ob tem pogledu se je sodniku slabala volja potegla in polegoma se mu je razjasnil obraz. Ravno je posadil zaprašeno steklenico starega kortonca v srebrno pletenico, ko so se vrata siloma odpria; zunaj na hodniku pa se je začul ženski glasec:

"Rečem vam, s sodnikom mi je govoriti, ker me pričakuje!"

V tem trenotju je zasukala neznan razgaljenja roka aktuarja Joucheboeufa, ki se je bil ravno na vrata postavil in tukta je tičala v sobo.

Mlač dekle je bilo, skoro še otrok, vitko, zagojelo, razoglavo z razpuščenimi lasmi. Siv jopic in rjava krilo sta pokrivala utrjenje ude in otroške prsi. Žgoči vročina in daljnina pot sta ji pordečila obraz; teme oči so se ji iskrile pod zmedenimi, kostančasto rjavimi lasmi. Dekle je blastalo po sapi, in na stežaj odprta usta so se ji tresla.

"Kaj naj pomeni ta ropot?" je zagordnjal sodnik, in čelo se mu je namrščilo.

"Oglarjeva," je odgovoril aktuar Joucheboeuf, "je prišla v sodnijo, ravno ko ste odšli; zdaj pa je tičala kakor vrag za menoj prav do sem, da bi jo zasišli."

"Aha, kaj se vam pa zdaj naenkrat tako mudi, ko ste nas pustili tri dni na eedil? Zakaj se mojemu pogubilu niste takoj odzvali?"

"Svoje vzroke sem imela," se je otrezala ta in s plahom pogledom se je narahlo doteknila bogato obložene mize, sodnika in aktuarja.

"Budem tako izvedele te vaše vzroke," je odvrial sodnik togotno, "in potem vam boda žal!" . . . Iz zabe je potegnil uro: "Tričetrt na enajst. Še imamo čas . . . Joucheboeuf, vzenite pero v roke . . . Torej znamo . . ."

Aktuar je zavzel s s ojimi akti kotičeli mize in s peresom za usesi je čakal. Sodnik je sedel skljčen v dve gube v trstenu svojem stolu z visokim naslonjalom in z bodečimi, ostrimi očmi je motril mlač dekle, ki je visoko vzravnano slone'o ob peči.

"Pišete se kako?" jo je vprašal z osornim glasom.

"Melania Sasael."

"Starost in stanovanje?"

"Stara sem šestnajst let. Stanujem pri svojem očetu, ki v posečevju nad Onze - fontanom oglje kuha."

"Prisegate, da boste golo in čisto resno govorili?"

"S tem načinom sem prišla."

"Dvignite prste! . . . Torej . . .

Vi ste bili v noč med drugim in trejim v posečevju. Ne dačel od tam je bil logar Seurrot umorjen . . . Priporude, kar veste o tem?"

Kar vem, to budem povedala. Naši pomočniki so peljali oglje v Stenay, in sanca sem ostala pri kopiju. Ob dveh — mesec je ravno izginil za gorami — je prišel mino naše koče Mauchin, drvar iz Irske. — Kaj vas je tako zgodaj vrglo iz postelje? — sem ga ogovorila, kako se vam goda doma? — "Eh, slab!" mi je odvrnil, "ženo trese mrzlice, in otročaji umirajo glad; nimamo je drobtine kruha pri hiši; rad bi podrl zaje, da bi ga zjutraj in Marvill prodal." — Nato je odšel v smeri proti Onze -

Fontainu. Izginil mi je iz pogleda; ali kmalu za tem — veter je ostro zavijal — ko sem oglje zavaroval pred sapo, sem začula streli. V bližnjem trenotju je prižigala krogla mimo naše koče. Temu je sledil glasnen preprič. — "Potepuh," je zakričal logar, "čakaj, jaz ti posvetim!" — "Šaučot," ga je prošil Mauchin, "vsač zajaca mi pusti, moji otroci hodojo kruha." — "Vrag te vzemi!" — Zdaj sta se spoprijela; strel so se glasno razlegali skozi noč . . . Naposled je logar zaječal in se zvrnil. Jaz pa sem tičala v najskritejšem kočiku naše koče in potne srage so me do strahu obliviale. Zatem se je Mauchin potikal po goščavi, in zdaj je že preko meje na varzem. To je vse, kar vem."

"Grom in peklo!" je zahruščal sodnik. "Zakaj pred sodiščem misterija takoj izpovedali, ko ste vabili prejeli?"

"To ni bila moja stvar . . . Tudi nisem hotel Mauchina ovaliti."

"Res? Pa ste vendar spremenili danes zjutraj svoje nazore."

"Ker sem izvedela, da Gustina dolže."

"Kdo je to?"

Dekle je zardelo in v zadregi začeljalo:

"Eden naših pomočnikov, človek, ki nikor laši skriveni ne more . . . Glejte," je dejala, silno razburjena, "ki so za malopridost drugega hoteli njega mučiti, mi je bilo, kakor da bi mi bil kdo potisnil jeklo v sreč; ubrala sem pete in bežala skozi les; prav divjala sem . . . Nobile utrjenosti nisem čutila, in do sodnega dne bi bila tekla, če bi bilo treba. Resnično je, kakor nebo, da je naš Gustin povsem nedolhen! . . . To sem pripravljena priseti z roko v žerjavici."

To je govorila tako vznemirjena in ganjena, da je bila res lepa, nazivljene razgrani svoji oblike; ta divja zgovornost pa je pričala o resničnosti njenih besedi, in najstrožjega sodnika bi moral zadeeti krepkost, s koto je ta otročaj branil Gustina.

"Počasi," je zaklicil sodnik, medtem koja ona obledevala in omamlila, "kaj vam je?"

Postajala je bledejša in mrzel poti, ki je obilival sene.

"Vrti se mi pred očmi, nič več ne morem," je zajecala.

Sodnik ji je podal prestrašen kozare vina.

"Izpjite brž!"

In samko njegovo sreč je bilo kakovod, ki je gledal zravnje in postavil v tuška na vratna vrata. Mlač dekle je bilo, skoro še otrok, vitko, zagojelo, razoglavo z razpuščenimi lasmi. Siv jopic in rjava krilo sta pokrivala utrjenje ude in otroške prsi. Žgoči vročina in daljnina pot sta ji pordečila obraz; teme oči so se ji iskrile pod zmedenimi, kostančasto rjavimi lasmi. Dekle je blastalo po sapi, in na stežaj odprta usta so se ji tresla.

"Kaj naj pomeni ta ropot?" je zagordnjal sodnik, in čelo se mu je namrščilo.

"Oglarjeva," je odgovoril aktuar Joucheboeuf, "je prišla v sodnijo, ravno ko ste odšli; zdaj pa je tičala kakor vrag za menoj prav do sem, da bi jo zasišli."

"Aha, kaj se vam pa zdaj naenkrat tako mudi, ko ste nas pustili tri dni na eedil? Zakaj se mojemu pogubilu niste takoj odzvali?"

"Svoje vzroke sem imela," se je otrezala ta in s plahom pogledom se je narahlo doteknila bogato obložene mize, sodnika in aktuarja.

"Budem tako izvedele te vaše vzroke," je odvrial sodnik togotno, "in potem vam boda žal!" . . . Iz zabe je potegnil uro: "Tričetrt na enajst. Še imamo čas . . . Joucheboeuf, vzenite pero v roke . . . Torej znamo . . ."

Aktuar je zavzel s s ojimi akti kotičeli mize in s peresom za usesi je čakal. Premislil je, da je slabtono to deklete pričekajoča tri milje daleč, le da bi ljubez iztrgalo justič iz kremljev . . . Tri milje v žgoči solnčni vročini in še tako mlado! . . . To ga je ganilo do sreca. V svoji ospolosti je obesil brezupen pogled na mizo. — Solata! Rak! . . . To je pač!

"O, potem greva pa lahko skupaj!" je prijazno reklo šolski nadzornik.

Oba gospoda sta segla po klobukih in stopila pred vrata.

Plajbos je dal cilinder na glavo, ali ga je bil prevelik in se mu čez nos pobesil. Moral je cilinder z roko držati kvišku, da mu ni oči zakril.

Šolski nadzornik Nadloga je začuden gledal poleg njega korakajočega učitelja in ga vprašal: "Kaj pa imate za vašim pokrovilom, gospod Plajbos?"

"O, nič, prav nič," je ta nerodno ječeljal, "držim ga samo za to, da mi ne odleti."

"Tako, tako," je reklo zbadljivo šolski nadzornik, "selaj dobro vidim, da niste vajeni nositi klobuka. Tako se maščuje podivjanje dobril čednosti. Teško se je zopet privaditi."

"O, nič, nič," je zmedeno odgovoril Plajbos, "klobuk je od moje žene — to se pravi, moja žena je najbrže — nerazumljivo mi je — najbrže ni vedela, da — — —"

Plajbos se je smejal in se potrudil delati kakor da bi bil dobre volje.

"No, no, saj je dobro," je splohovo ugovarjal šolski nadzornik. Videl je kako se učitelj bori v nerazumljivem zadrigi; najbrže je temu užrok nerodno in njemu nepravljivo pokrivalo. Najbrže si je vsled njegove očitanka nabavil to ceremonijelno pokrivalo in se ne čuti domačega pod njim. Smilil se mu je učitelj, ga hotel dalje trpinčiti, podal mu obe roke in reklo:

"Lahko noč, dragi Plajbos, jaz jo tu na desno zavijem!"

Pajbosu je stopil polt na čelo. Vedel je, da je katastrofa tu, a vedel je tudi dobro, da je učitelj ne more. Vi-

Brez klobuka.

Učitelj Plajbos je bil prijatelj naravnega življenja. Mnogo se je bavil s zdravljenjem z vodo, nosil široko obliko v zvezdu in hodil doma kakor tudi v dvorišču in vrtu bosonog.

Učitelj, kateri bi imel biti lep izgled malini, se marsikaj ne spodobi, kar bi kak drug lahko brez vsake skrbi napravil. Tako je na primer Plajbos, kaj rodil okulu gologlav. Klobuk je bil zanj na svetu nekaj nepotrebn

Zapoje večerni zvon.

Spisal Ferdo.

Sedeli smo pred hišo.

Bil je lep julijski večer. Čez Kapitel je vel lahken vetrč in z njim je vel opojni duh bližnjih gozdov. Cesta se je blestela med tihimi travniki, iz katerih je vstajal večerni spev črtečkov. Veselo so črtečki v sočni travi, da je odmevalo vse ozračje. Pod cesto se je vila Krka, vsa mirna, pokojna; le tu pa tam se je oglašila z njenih bregov žuba z zateglim glasom. Prav nasproti nam je drhtela ob Krki srobenobla brez v raščem večernem zefiru. Nebo na zahodu je rdele in rumenelo, počasi pa so te svetle barve prehajale v globokotemno modrino in tam na vzhodu je že ležal čez vse nebo in naravo večerni sen. Iz doline so vstajale bleškaste meglice.

Lahno, komaj slišno se je začel zvon iz mesta. Otočno hrepeneče so pluli zvoki mimo nas tja dalje nekam v tišino in v mir večernega ozračja, dokler niso počasi, polahnin v njem zanikli, utonili....

Anki je zamrl snich na ustnicah. Z velikimi vlažnimi očmi se je oziral proti zapalu. Dolgo je strmela v umirajočo svetlobo, potem se je pa nasmehnila.

"Ah, kakšna sem!"

"Sentimentalna", sem pristavil jaz.

"Ne, ne! Saj nimam vzroka. Kako pa naj budem sentimentalna, jaz, veselo dekle, ko komaj imam te čudne bolezni poznam. Vendar...."

"Rayno prej si pa dejala, da ti sentimentalno tako zelo ugaja", je dejal moj prijatelj.

"Ah, pusti me že vendar enkrat. Kaj pa hočeš od meni? Ce mi kakšna stvar ugaja, ni potreba, da bi bila jaz sama tak. Ti si sentimental, pa ne jaz. Za vsakim dekletom se jočeš in hočiš okoli ves potri in zaloščen. Ali ni tako?"

"Res, takrat je izgubila mladost! Izgubila je mladostno dušo. Ah Ivo! Vso dušo s iji izskral tako polagoma, brez usmiljenja do uhožice. Ah Ivo! Kje si?! Pridi in vrnji ji mladost, vrnji ji mladostno dušo! In dobila bo mladost in vrnijo se ji bude življeno. Ah Ivo!"

Zaman je kljical brat mojega prijatelja. Njega ni bilo.

Edvard se je vsedel na klop pred hišo in se zagledal tja po beli cesti daleč v daljavo....

Okoli in okoli je bil jasen maj. Vse je evetelo in duheto. Krka je donila svetlečjo barvo in tam v gozdu se je oglašala kukavica.

V sobi pa je umirala Anka....

"Kajneda, Roman, tako je bilo?"

"Da Edvard! In verjam mi, da se vedno spomni na njo, ko zapuje večerni zvon. Oni tili večer mi ostanev v duši, ves tak, ko takrat. In tedaj ohjameta tih žalost mojo dušo.... Težki spomini! Z zvoki priplavajo in gredo, utišmejo in zopet pridejo in vedno mislim, le na oni lepi tih večer...."

"In več Roman", me je tiho vprašal brat, "kako je takrat umirila poslednja luč za gorami in kako so umirali zvoki večernega zvona? Ali se spomniš, kako je Anka strmelila tja, kjer je gineval dan? Slutila je!"

"Morda...."

Žepna ura -- rešteljica.

Francoska komuna je bila zadušena. Mnogo komunistov so vjeli na barikade in bili so po naglem osudu ustreljeni. Postavili so jih z obrazom proti zidu in postreljili. Tudi nekega sloškega dečka so vjeli, kateri se je z bratom bojeval; namesto da bi temu nerazumno dečku dali par po nem delu telesa, na katerem sedi, so ga jednostavno postavili z drugimi vred proti zidu in imel bi biti ustreljen.

Najhujša laž je laž življenga, v kateri človek laže samemu sebi in svoji duši. In Anka je lagala svoji duši. Ne, saj ona ni ljubila mojega prijatelja tako silno, da bi pri tem ostala slepa za druge. Morda ga je sama zase v najtišjem kota duše celo sovražila! Morda! -- Proti njemu je kazala, da ga ljubi. Zakaj, to mi je danes uganka. Saj edina lepota njegova so bile lepe, modre oči in pa tisoč belo čelo. In vendar je bila v objemih vsa njegova. Tako urano ga je gledala, kadar ji je položil roko krog pasa in kakov v sladki sreči je zatisnila oči, ko jo je poljubil na polne, rdeče ustne.

In ga vendar ni ljubila. Saj je sama povedala. Nekdo drug, mlad junak, ki je šel v svet, iskat srce, je postal neizbrisen v njeni duši za vedno.

Moj brat pa je molčal in trpel.

Ko sem prišel zopet nazaj pred hišo, je bil brat že tam. Toda mojega prijatelja ni bilo več. Anka je joka.

"Kaj pa je?" sem šepnil bratu.

"Ah pusti! Ko se izjoka, bode dobro. Nekaj sta se sprekala."

"S kom?"

"S kom drugim, kakor s tvojim prijateljem."

Ironicni smehlaj mu je legel krog usten. Neprijetno me je dirlilo bratovo očitjanje, ki je tičalo za temi besedami. Molče sem se naslonil na zid in zrl predse. V bližnji vasi so peli fantje.

Nanekrat je Anka stresnila gla-

Nagajivo vprašanje.

"Vteraj se prije je hekaj grozega sanjalo; delal sem dolg za dolgom!"

"Kdo pa ti je kaj posodil?"

Najnovo.

Gospod: "Ko tri dni čakam na pi-somošo z denarji!"

Služkinja (ihle): "O, tega ni več k nam, ta mi je postal nezvest!"

Mnogostranska.

Starješa gospodinja: "Sedaj, ko se hočem ženiti, imam zelo veliko posla... danes sem se predstavila pri treh mestetarjih... pri prvem sem imela rumene, pri drugem črne, pri tretjem pa rudoče lase!"

Za vsebino tujih oglasov ni odgovor na upravnostni ni uredništvo

Cenik knjig,

katera so dobe v zalogi

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY, 82 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N.Y.

MOLITVENKI.

BOGU, KAR JE BOŽJEGA, ličen molitvenik za možke, zlata obresa, polusnje 75c.

DUŠNA PAŠA v platno vezano 75¢ broširana 60¢.

JEZUS IN MARIA, vezano v slo-kost \$ 1.50., fino vezana, zlata obresa 75c., vezano v platno 50c.

KLUJC NEBEŠKIH VRAT, vezano v slo-kost \$ 1.50.

MALI DUHOVNI ZAKLAD, šagrin, zlata obresa 90¢.

NEBEŠKE ISKRICE, vezano v platno 50¢.

OTROŠKA POBOŽNOST 40¢

POBOŽNI KRISTJAN, fino vezano 85c., broširana 60c.

RAJSKI GLASOVI, 40¢.

SRCE JEZUZOVO, vez. 60¢.

SKRBI ZA DUŠO, fino vezano \$ 1. --, zlata obresa \$ 1.20.

SV. ROŽNI VENEC, vez. zlata obresa \$ 1. --

SVETA MAŠA, v usnje vezano, 75c.

SVETA URA, v usnje vez. zlata obresa \$ 1.20.

VODITELJ V SREČNO VEČNOST, vez. zlata obresa 90c.

ANGLEŠINA BREZ UČITELJA, 40¢.

EVANGELIJI, 50c.

ČETRTO BERILO, 40¢.

GRUNDRISS DER SLOVENI-SCHEN SPRACHE, vezan \$ 1.25.

Hrvatsko — Angleški RAZ-GOVORI, veliki 50¢.

KATEKIZEM, mali 15c, veliki 40c.

HITRI RAČUNAR, 40c.

MALA PESMARICA, 30¢

NAVODILO KAKO SE POSTANE DRŽAVLJAN ZJEDIN. DRŽAV, 5¢.

NAVODILO ZA SPISOVANJE RAZNIH PISEM, 75c.

PODUK SLOVENCEM ki se hočajo naseliti v Ameriki, 30¢.

PRVA NEMŠKA VADNICA, 25¢.

ROČNI ANGLEŠKO - SLOVENSKI SLOVAR, 30¢.

SLOVAR SLOVENSKO — NEM-

ŠKI Janežič-Bartel, fino vezan \$ 3.00.

SLOVAR NEMŠKO — SLOVENSKI Janežič-Bartel nova izdaja, fino vezan \$ 3.00.

SLOVARČEK PRIUČITI SE NEM-ŠCINE BREZ UČITELJA, 40¢.

SLOVENSKA KUHARICA, Blei-weiss, vezan \$ 1.80.

SPRENTNA KUHARICA, broš. 80c.

ZGODE SV. PISMA STARE IN NOVE ZAVEZE, 50¢.

ZBIRKA LJUPAVNIH PISEM, 30c.

ZABAVNE IN RAZNE DRUGE KJIGE.

ANDREJ HCER, 20¢.

AVSTRIJSKI JUNAKI, vez. 90¢, never. 70¢.

AVSTRIJSKA EKSPEDICILJA, 20¢.

BELGRAJSKI BISER, 15¢.

BENEŠKA VEDEŽEVALKA, 20c.

BUČEK V STRAHU, 25¢.

BURSKA VOJSKA, 30¢.

BOJTEK V DREVU VPREŽEN VI-

TEZ, 10¢.

BOŽIČNI DAROVI, 15c.

CAR IN TESAR, 20¢.

CERKVICA NA SKALI, 15¢.

CESAR FRAN JOSIP, 20¢.

CESARICA ELIZABETA, 15¢.

CIGANOVA OSVETA, 20¢.

CVETKINA BOROGRAJSKA, 40¢.

CVETKE, 20¢.

ČAS JE ZLATO, 20¢.

POTOVANJE V LILIPUT, 20¢

DEVICA ORLEANSKA, 30c.

DARINKA, MALA ČRNOGORKA, 20¢.

DVE ČUDAPOLNI PRAVLJICI, 20c.

DETELICA ŽIVLJENJA TREH KRAJNSKIH BRATOV, 20c.

DOMA IN NA TUJEM, 20c.

DOMAČI ZDRAVNÍK PO KNEIPU, 50¢.

DAMA S KAMELIJAMI, fino ve-zana, \$ 1.20.

DVE POVESTI 20¢

ELIZABETA, 30¢.

ENO LETO MED INDIJANCI, 20c.

ENO URO DOKTOR, veseloigrka, 20¢.

EFAZEM PREDJAMSKI, 15¢.

ERIE, 20c.

EVSTAHIJA, 15¢.

FABIOLA, 60¢.

GENERAL LAUDON, 25¢.

GEORGE STEPHENSON, od. le-

lezne, 40¢.

GOZDOVNIK, 2 zvezka skupaj 70¢.

GOČEVSKI KATEHIZEM, 20¢.

GRIZELDA, 10¢.

GROFICA BERAČICA 100 zv. \$ 6.50.

GROF RADECKI, 20¢.

GROF MONTE CHRISTO, 2 knjige

fino vezane \$ 4.50.

GUY DE MAUPASSANT, Novele, \$ 1.20.

HILDEGARDA, 20c.

HIRLANDA, 20¢.

HEDVIKA BANDITOVA NEVE-STA, 20c.

HUBAD, PRIPovedke, I., II. in III. zvezek, zvezek po 20c.

IVAN RESNICKOLJUB, 20¢.

IZANAMI, mala Japonka, 20¢.

IZDAJALCA DOMOVINE, 20¢.

IZDOR, pobožni kmet, 20¢.

ILET V CARIGRAD, 40¢.

JAROMIL, 20¢.

JAMADINOV, 20¢.

JAMADINOV, 20¢.

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

URADNIKI:

Predsednik: FRANK MEDOS, 9483 Ewing Ave., So. Chicago, Ill.
 Podpredsednik: IVAN GERM, P. O. Box 57, Braddock, Pa.
 Glavni tajnik: JURIJ L. BROZIĆ, P. O. Box 424, Ely, Minn.
 Pomorski tajnik: MAKS KERŽIŠNIK, L. Box 383, Rock Springs, Wyoming.
 Blagajnik: IVAN GOVŽE, P. O. Box 105, Ely, Minn.

NADZORNIKI:

ALOJZIJA VIRANT, predsednik nadzornega odbora, 1700 E. 28th St., Lorain, Ohio.
 IVAN PRIMOŽIČ, II. nadzornik, P. O. Box 641, Eveleth, Minn.
 MTHAEL KLOBOČAR, III. nadzornik, 115 — 7th St., Calumet, Michigan.

POROTNI ODBOR:

IVAN KERŽIŠNIK, predsednik porotnega odbora, P. O. Box 138, Burdine, Pa.
 IVAN MERHAR, drugi porotnik, Bx 95, Ely, Minn.
 STEFAN PAVLIŠIĆ, tretji porotnik, Bx 3 Pineville, Minn.

Vrhovni zdravnik: Dr. MARTIN J. IVEC, 711 North Chicago St., olet.

Društveno glasilo je "GLAS NARODA".

Drobnosti.

KRANJSKE NOVICE.

Aretovan je bil dne 5. junija na južnem kolodvoru v Ljubljani 26letni provizirski agent iz Turjaka, Iv. Grebenca. Navedenec je bil prej trgovski sotrudnik pri neki tukajšnji galerijski tvrdki, kjer je bil nepošten in je bil v sled tega kaznovan z dvacetninskim zaprom. Pozneje je pa vstopil za potnika k g. Rasberjerju, kjer je zopet napravil, ko je potonal z gramofoni in dr. baje goljufije, ki presegajo stotine. Grebenec zasleduje tudi zaradi enakega delikta novomeško sodišče. Oddali so ga deželemu sodišču.

Gostiniške prijetnosti. — Dne 5. junija popoldne se je uvel na dvorišču neke gostilne v Metelkovi ulici v Ljubljani med gostilničarjem in ženo nekega čevljarja preprič, iz katerega se je pozneje razvil tepež. Čevljarjeva žena je zadobila pri tem labke telesne poškodbe. — Kmalu na to pa je imel gostilničar posla v lokalnu z nekim hlapecem. Tudi s tem sta si skovali v prepriču v lase in že slednjih gostilničar blapea postavljal pod kap. Le-ta mu je zunaj potem s kolemem razobil pri oknih nekaj šip. K usodni gostilničar je na to do spel policijski stražnik, ki je s kolemem oboroženega gosta artoval.

Nepošten trgovski sotrudnik. — Ko je dne 5. junija od trgovca Oreška v Ljubljani iz posla izstropil 20letni trgovski sotrudnik Rudolf Skuk, mu je gospodar vezel, da naj mu pred odhodom pokaže, kaj ima v kovčegu. Skuk se je pa navidezno razjel ter odšel s prevozo, da se gre pritožiti na policijo. Ker ga pa le nihilo nazaj, je Oresek poklical stražnika, vprvev, katerega je pogledal v krov. In ne zaman. V njem je bilo za 60 K. racnega blaga, katerega je bil Skuk svojemu gospodarju pokračel. Skuka je pozneje stražnik izstrelil v neki gostilnični na Dunajski cesti. Tudi pri osebni raziskavi so našli ukrajen nož, srobrno uro in pa samokres z 20 patroni. Tudi dve stampili, glaseči se na imenom Ivan Tomšič, Ilirska Bistrica, in Karlo Šišković, Črnika, je imel pri sebi. Kaj je s tem nameval, ni znano. Med tem časom pa si je bil Skuk izposodil pri izposojevalki koles v Dalmatinovi ulici Ani Gorenčevi 100 K. vredno kolo, katero je poslal po postrečku na kolodvor, koder naj bi ga bil odpeljal v Gorico. Kolo je policija na to odvzela in ga dobit lastnika nazaj. Skuka, ki je bil zaradi enakega zločina že predkazovan, so izročili v preiskovalni zapor deželnega sodišča, kjer ga čaka nadaljnja usoda.

Zaklad kopal. V Hradeckega vasi stannjoči zidar Ivan A. je že večkrat siljal pripovedoval, da je na Goloven zakopan velik zaklad in je trdno uverjen, da je to resnica. Mož to tudi očoli pripoveduje in vedno hodi glelat kedaž hode zaklad goral. Dne 5. junija pa se je prepričal, da so njegove trditve resniste. Ko je sedel v neki gostilni, pride nek gost in pove, da je na Češnoverjevem hribu višči modra luč. A. je takoj tekel neči čar gledat. Čez nekoliko časa je prispoljal nazaj in z velikim veseljem pripovedoval, da je to plamen šeča. Nato se je oboržil s kramponom in lopato ter vzel seboj tri blagoslovjene palčke, steklenice blagoslovljene vode in blagoslavljen sol ter se podal proti gorenčevemu šeču. Blagoslavljen sole in les se mora imeti pri kopanju zaleda, ker če se tega nima seboj, ga peklen.

bini — a pred smrto je izpovedala vse obteževalni stvari za svojega ljubčeka. Začela se je proti temu sodniška preiskava, ki pa ni ničesar dognala, ker je bilo dekle mrtvo in ni bilo drugih prič. Sedaj se je pa znova začelo sodno postopanje proti Czmielu.

HRVATSKE NOVICE.

Frankovski legionari pred sodiščem. Za časa aneksije krize so hrvatski frankovci osnovali legije v obrambo države proti — Srbom. Ti legionari so na to napadali vsakogar ki ni trobil v njihov rok. Eden izmed poveljnikov te sodrige je bil Rudolf Vidak, pisar pri odvetniku dr. Ivici Franku. Ta je 11. oktobra 1908 udaril s pestjo Frana Grunda s tako silo po očesu, da mu je iztekel. Za časa barona Rauchovega gospodstva, se proti Vidaku ni postopalo, ker je bil frakovci in legionar. A sedaj, ko so se razmire na Hrvatskem temeljito spremene, je prišla ura plačila tudi za te junake. Nedavno je stal pred sodiščem ta Rnd. Vidak. Po dogmani razprave je bil obsojen v šestno leto in v plačilo 1632 kron za izgubljeno oko Frana Grunda. Dve priči Gobe in Horvatek, ki sta v prilog Vidaku krivo pričala, je dalo sodišče zapreti in je uvedlo proti njima pogoščevanje radi krivega pričevanja.

Bolgarski kralj v Zagrebu. — Bolgarski car Ferdinand si je inkognitog ogledal Zagreb. O Zagrebu se je car izrazil pred svojim oihodom tako: "Z ozirom na v-kratek čas, ki sem ga prebil v Zagrebu, sem srečen. Vam povediti, da je lepo mesta in pristran Hrvatov, s katero sprejemajo goste, napravila na me izredno dober visek." Na kolodvor se je prišlo čarju pokloniti več bolgarskih akademikov, ki so vpisani na hrvatskem vseviličju. Ob slovesju je reklo car: "Priporočam vašem, da ne pozabite, da ste Bolgari. Živite v najboljših odnosajih z dobrimi Hrvati, o katerih sem se prepričal, da vam iskreno žele vse dobro." Dijaki so čarju poljubili roko. Ko je vlak odšel, je dijakom prinesel neki uradnik kurerto, ki mu je je zanje izročil car Ferdinand. Ko so jo dijaki odprili, so v svoje veselje našli v njih več bankev.

BALKANSKE NOVICE.

Srbška centralna banka v Sarajevu. — "Srbska narodna organizacija" v Sarajevu je sprožila misel, osnovati Srbsko centralno banko v Sarajevu z delniško glavnino 6 milijonov lira.

"Kšeft" z bosenskimi kmeti. — Neki Markus Naschitz, židovski trgovec v Brčkem, je vložil na deželno vladu v Bosni prošnjo, da se mu podeli konecija za kupovanje in prodajanje zemlje, to je kmetskih selišč v Bosni in Hertegovini. Ako bi mu vladu ugodila, bi pokazala s tem, da se je postavila v službo tujih kolonizatorjev ter da s tem posredno sledi panjerskemu učaku, da se mora bosenski kmet upropastiti.

K cesarjevemu obisku v Bosni in Hertegovini. — Dočim so Hrvati zelo nezadovoljni s potekom cesarjevga obiska — pokazalo se je, da so zgrubili svoje gospodarje stališče v Bosni in da ni upati na izpolnitve njihovih državopopravnih teženj — so Srbiji s cesarjevimi obiskom zadovoljni ali vso pomirjeni. Vodja mostarskih Srbov, posl. Šola, se je izjavil na pram časnikarjem, da je moral prisutni sprejem, katerega so privredili Srbji cesarju, prepirati tudi grofa Adrentala, da ni med njimi antidičničnimi stremljenji. V ostalem pa prisren sprejem ni veljal tudi vladni v Bosni in Hertegovini. Ta vladna nima z ljudstvom nobenih stikov; večer za njegovo belo in želje, ali ne stori pa prav nič za njega. Od željenie ne more ljudstvo živeti; treba je kulturnega in gospodarskega napredka. Ljudstvo tudi zahteva, da bi se k upravi dežele pritegnili tudi domaći sinovi. Posl. Šola je prepričan, da bole bosanske deželne zbor dobro deloval; Srbji bodo zlasti delovali za osvobodenje kmetov iz sedanjega tlačanstva.

Porotevne razprave v Gorici. — Dne 5. junija so sodili 33letnega močitarja Josipa Zlobec iz Avberja. Leta 1907 dne 29. julija je dobil na samoti takrat 13letnega Marija Pregljevo iz Gor. Branice, ki je pasla živino. Prisedel je k njej, se pogovarjal ter jo končno posilil. Na to je zhezel. Iskali so ga dolgo časa, slednji so ga dohobili pri Kopri ter aretilari. Zlobec je obsojen na 3 leta težke ječe z jednim postom vsak mesec in trdim leženjem vsaka dva meseca. Razprava se je vrnila pri zaprtih durih.

PRIMORSKE NOVICE.

Iredenta v Trstu. — Vlada je tržski deželni zbor zaključila. Domnevačo da zato, da preneha imuniteto nekaterih laških poslanec, ki so se udeležili izleta v Milan, koder so se po izredčkovski mašni širokoustili.

Ingelin je divi pekovijski mojster G. Turel v Gorici. — mož je v starosti; ob Šovi so našli njegovo palico in nekaj drugih reči. Godilo se mu je slabo; ni izključeno, da si je poiskal konec mizernega življenja v vodi.

Porotevne razprave v Gorici. — Dne 5. junija so sodili 33letnega močitarja Josipa Zlobec iz Avberja. Leta 1907 dne 29. julija je dobil na samoti takrat 13letnega Marija Pregljevo iz Gor. Branice, ki je pasla živino. Prisedel je k njej, se pogovarjal ter jo končno posilil. Na to je zhezel. Iskali so ga dolgo časa, slednji so ga dohobili pri Kopri ter aretilari. Zlobec je obsojen na 3 leta težke ječe z jednim postom vsak mesec in trdim leženjem vsaka dva meseca. Razprava se je vrnila pri zaprtih durih.

STAJERSKE NOVICE.

V konkurs je šel lastnik tovarne za usnje Josip Pirich v Ptaju. Pasiva znaša nad en milijon. Pirich trdi, da je prišel v konkurs vsej poti, ki je nedavno težko nastal v njegovem podjetju, a znano je, da je bil že pred požarom na slabih nogah.

Zastrupljena, afera učiteljice Laibacher. Langko leto je vzbudil mnogo pozornosti tragičen dogodek, ki se je odigral v Mariboru. Učiteljica Laibacher, doma iz Ptaju, a službovala v Obrajanu poleg Radgona, je imela razmerje z ondotinom zdravnikom dr. Czmielom. Dekle se je končno zastrupilo pri neki matičarski rod-

DELO DOBE!

15 do 20 mož dobijo takoj delo za nositi "švele" (tajce) iz kar in sicer na remeljnih. Delo je težko in plača od kosa ter se zasuši od \$4 do \$4 na dan. Želim, da se oglasijo sami Gorenjeni. Kdor želi priti, naj gre na Burlington Co. office, Adams Street, Chicago, Ill., kjer dobijo listek brezplačno. Moj naslov je:

Frank Karun,
C. B. & Q. No. 4,
Box 45, Galesburg, Ill.

!! PRIDITE, ROJAKI, PRIDITE !!

Kam?

Na veliko

PLERNO VESELICO,

kteror priredi društvo sv. Barbare po stažev štev. 17 v Broughtonu, Penn., dne 4. julija

v svoj lastnej dvorani. Začetek točno ob 2. uri popoldne. Vstopnina na ples 50 centov za nečlane, član in dame pa vstopnine prostne.

Igrala bude tukajšnja broughtonska godba na pleh.

Na razpolago bude veliko lesnih lončev jemčenove župe, kakor tudi druge mehke pičice. Sevela, kdo se bode hotel pošteno navlje, moral bude malo nižje v žep poseči. Tudi za lačni želodec bude lepo prilika pošteni ga zabavati z raznimi prihrami.

Kdor ga bude velik lesnih lončev jemčenove župe, kakor tudi druge mehke pičice. Sevela, kdo se bode hotel pošteno navlje, moral bude malo nižje v žep poseči. Tudi za lačni želodec bude lepo prilika pošteni ga zabavati z raznimi prihrami. Igrala bude tukajšnja broughtonska godba na pleh.

Društvo sv. Barbare št. 17. (23-25-6)

50.000 knjiz ZASTONJ MOŽEM.

Vsaka knjižica je vredna \$10.00 bolnemu človeku.

Ako trpite na kterikoli tajni moški bolezni, želimo, da takoj pišete po točno na knjižico. V lahko razumljivem jeziku vam ta knjižica pove, kako se na dobro lito zdravi sifili ali zastrupljenje krv, života slabost, zguba spolne krepote ali kostobol, organske bolezni, zlodeci, jetra in bolni obistih in vsem tistem, kateri so se nastili in naveličali večnega plačevanja prek vseh.

Ta je brezplačna knjižica v redno statne dolarijev. Ona vam tudi pove, kako je lahko pridete do trdnega zdravja. Tisoč mož je zadobilo perfektno zdravje in počitovanje potom po točno na knjižico.

Mi plačamo tudi poštnino. Izpolnite odrezek spodaj in pošlite nam ga na kar vam mi pošljemo našo knjižico v vašem materinem jeziku popolnoma brezplačno.

POŠLJITE NAM TA ODREZEK DANES.

Dr. JOS. LISTER & CO., Aus. 702 Northwestern Blvd., 22 Fifth Ave., Chicago, Ill. Gospodje: Zanima me ponudba, s katero nudite Vašo knjižico brezplačno, in prosim, da mi jo pošljete takoj.

Izpolnite odrezek spodaj in pošlite nam ga na kar vam mi pošljemo našo knjižico v vašem materinem jeziku popolnoma brezplačno.

POŠLJITE NAM TA ODREZEK DANES.

Compagnie Générale Transatlantique
(Francoska parobrodna družba.)

Direktna črta do Havre, Pariza, Švice, Inštambula in Ljubljane.

Poštni parnik so.

"La Provence"	na dva vijaka	14.200	100, 20.000 konjskih
"La Savoie"	" "	12.000	26.000 "
"La Lorraine"	" "	12.000	25.000 "
"La Touraine"	" "	10.440	12.000 "
"La Bretagne"	" "	8.000	9.000 "
"La Gascogne"	" "	8.000	9.000 "

Glavna agencija: 19 STATE ST., NEW YORK corner Pearl Street, Chesebrough Building.

Parniki odpljujejo od sedaj naprej vedno ob četrtekih iz pristanišča štev.

North River in ob sobotah pa iz pristanišča 84 North River, N. Y.

Vstanovljena dan 15. avgusta 1908.
Ukorenjana 22. aprila 1909 v državi Penns.
s sedežem v Conemaugh, Pa.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: MIHAEL ROVANŠEK, R. F. D. No 1, Conemaugh, Pa.
Podpredsednik: GEORGE KOS, 524 Broad St., Johnstown, Pa.
Glavni tajnik: IVAN PAJK, L. Box 328, Conemaugh, Pa.
Pomočni tajnik: ANDY VIDRICH, P. O. Box 523, Conemaugh, Pa.
Blagajnik: FRANK ŠEGA, L. Box 238, Conemaugh, Pa.
Pomočni blagajnik: IVAN BREZOVEC, P. O. Box 6, Conemaugh, Pa.

NADZORNIKI:

JACOB KOCJAN, pred. nadz. odbora, Box 508, Conemaugh, Pa.
FRANK PERKO, nadzornik, L. Box 101, Conemaugh, Pa.
ANTON STRAŽIČAR, nadzornik, Bx 511, Conemaugh, Pa.

POROTNIKI:

ALOJZIJ BAVDEK, predsednik porot. odbora, Box 1, Dunle, Pa.
MIHAEL KRIVEC, porotnik, Box 324, Primero, Colo.
IVAN GLAVIČ, porotnik, P. O. Box 323, Conemaugh, Pa.

VRHNOVI ZDRAVNIK:

S. A. E. BRALLIER, Greeve St., Conemaugh, Pa.

Cenjena društva, oziroma njih uradniki so ujedno prošeni pošiljati načarovanost ne blagajnika in nikomur drugem, vse druge dopise pa na glavnega tajnika.

V slednju da opazijo društveni tajniki pri mesečnih poročilih, ali sploh kjerisibodi v poročilih glavnega tajnika kakve pomanjkljivosti, naj se to nemudoma naznani na urad glavnega tajnika, da se v prihodnjem popravi.

Društvene glasile je "GLAS NARODA."

DEBELUŠKA.

Franeoski spisal GUY DE MAUPASSANT. — Prevel DR. IVO ŠORLI.

(Dalje.)

Vsi so planili k njej in jo izprasevali so zmanj, Seje je njegova brada, popolnoma iste, ali izprasevali so zmanj. Sedeje je grof skoraj zahteval, je odgovoren z velikim dostojoanstvom: "Ne, to saro moja stvar in je res ne morem povedati v družbi."

tedli so okrog velike skledo juhe, katere se je dvigal močen diri po ju. Kljub temu dodočju je bilo prijeti zelo veselo. Jabolčnik, ki so ga naročili iz vannosti Loiseaujevi redovnici je bil izborn. Drugi so vino, Cornudet pa pivo. Ta človek je imel neki poseben način, odprijeti steklenico, razpeniti tekočino, jo ozaren njeni nekoliko poševno in potem med svetlikom v svojimi očmi zasipovali, da je lahko po vsej natanko preenil. Kalar je pil, zato ni molčala njegova žena niti za

je njegova brada, popolnoma iste, ali izprasevali so zmanj. Sedeje je grof skoraj zahteval, je odgovoren z velikim dostojoanstvom: "Ne, to saro moja stvar in je res ne morem povedati v družbi."

"Verjamite, visokorodna, ti ljudje ne jedo drugega nego krompir in svijinjo, in potem zopet svijinjo in krompir. In bozvarju misliti, da so smržni ali kaj! Snačni, da; vse posamežajo, ne zamerite, da kar povem. In če bi jih gledali kako ekscreirajo cele ure in celz dneve! Ves čas so zunaj kjer na polju, pa: marci naprej, marci nazaj, zdaj na desno, zdaj na levo. Mar bi obdelovala svoja polja in popravljali svoje slabe ceste doma!"

Gospod in gospa Follenve sta obebovali čisto na konje mize. Mož, hrošč, kakor pokvarjena lokomotiva, je imel s svojo sapo preveč opraviti, a

je sploh prevezel sladkega opravila, za katero edino je bil videti rojen.

Clovek bi bil rekel, da se mu je posrečilo združiti in stopiti v takih hiphod dvojki velikih strasti, ki sta izpolnjevali vse njegovo življenje: prijeti zelo veselo. Jabolčnik, ki so ga naročili iz vannosti Loiseaujevi redovnici je bil izborn. Drugi so vino, Cornudet pa pivo. Ta človek je imel neki poseben način, odprijeti steklenico, razpeniti tekočino, jo ozaren njeni nekoliko poševno in potem med svetlikom v svojimi očmi zasipovali, da je lahko po vsej natanko preenil. Kalar je pil, zato ni molčala njegova žena niti za

je njegova brada, popolnoma iste, ali izprasevali so zmanj. Sedeje je njegova brada, popolnoma iste, ali izprasevali so zmanj. Sedeje je grof skoraj zahteval, je odgovoren z velikim dostojoanstvom: "Ne, to saro moja stvar in je res ne morem povedati v družbi."

"Verjamite, visokorodna, ti ljudje ne jedo drugega nego krompir in svijinjo, in potem zopet svijinjo in krompir. In bozvarju misliti, da so smržni ali kaj! Snačni, da; vse posamežajo, ne zamerite, da kar povem. In če bi jih gledali kako ekscreirajo cele ure in celz dneve! Ves čas so zunaj kjer na polju, pa: marci naprej, marci nazaj, zdaj na desno, zdaj na levo. Mar bi obdelovala svoja polja in popravljali svoje slabe ceste doma!"

Gospod in gospa Follenve sta obebovali čisto na konje mize. Mož, hrošč, kakor pokvarjena lokomotiva, je imel s svojo sapo preveč opraviti, a

je sploh prevezel sladkega opravila, za katero edino je bil videti rojen.

Clovek bi bil rekel, da se mu je posrečilo združiti in stopiti v takih hiphod dvojki velikih strasti, ki sta izpolnjevali vse njegovo življenje: prijeti zelo veselo. Jabolčnik, ki so ga naročili iz vannosti Loiseaujevi redovnici je bil izborn. Drugi so vino, Cornudet pa pivo. Ta človek je imel neki poseben način, odprijeti steklenico, razpeniti tekočino, jo ozaren njeni nekoliko poševno in potem med svetlikom v svojimi očmi zasipovali, da je lahko po vsej natanko preenil. Kalar je pil, zato ni molčala njegova žena niti za

Slabega blaga ljudje ne ponarejajo. Severova Zdravila se dostikrat ponarejajo, kar je zopet dokaz njihove izbornosti.

ZAČNITE DANES!

Ali ste utrajeni, zdelani, onemogli? Ali ste tako oslabeli, da se komaj vlačite? To kaže, da je vaš ustroj opesal in da ga poživite, vam je potreben

Severov Življenski balzam.

Ustvari vam izgubo telesne moči, povrne čistost in zagotovi čvrsto zdravje. Malokrvnim pomnoži kri, prežene počistno zapeku ter izpodbudi želodec, drob in jetra k pravilni delavnosti, Cena 75

Posebno koristen za slabotne žene in dekleta

G. E. Novak iz Fogelsville, Pa., nam je nedavno pišal: "Od kar uživan Severov Življenski balzam se mi je zdravje prav zelo zhojilo, moč mi je povrnjena, a želodec, drob in jetra so uravnavana in poživljena. V boljini je vedno najbolje, zateči se k Severovim Zdravilom, ker pomagajo".

Večina lekarnikov prodava Severova Zdravila. Ne jem jite nadomesti.

Če imena "Severa" ni videti na zavitku, ni pristno.

Močni živci

so potrebi za uspeh vseposod. Za olajšo duševne utrujenosti, nespečnosti in živčne oslablosti ga

Severov Nervoton

nims para. Zanesljivo teši za živčno razdraženost, onemoglost, nevrastenijo in živčni glavobol. Dragoceno tonika za matere, opešane vselej gozdilinskih skrbiv in po porodu. Cena \$1.00.

Zdravniški svet zastonj.

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

The COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTE

SAMO NEVEDNI IN NEISKUŠENI ZDRAVNIKI

oglašajo po časopisih in se smatrajo zmožnimi zdraviti raznovrstne bolezni.

Ti zdravniki poskušajo potom oglasov bolne Slovence na to pripraviti, da jim svoje zdravje poverijo. A naši rojaki niso tako nesposmetni, da bi jim svježe zdravje poverili in se dali od takih neiskušenih in nevesčih mazačev zdraviti. Vsakemu iz teh bolezni, toda ne razumejo zdravniku ni mogoče zdraviti vseh bolezni. Nekateri zdravniki so zmožni zdraviti zdravniške bolezni, toda ne razumejo zdraviti vse bolze. Napred zdravnik, kateri je zmožen zdraviti tuberkulozo, bi morda ne bil zmožen zdraviti vse napake ali kakve druge bolezni. Vendar tega imamo v sedanji moderni časi sloveških bolnišnic in zdravniških zavodov. V takih bolnišnicah in zdravniških zavodov najdejo najuskušnejše in največše zdravnike, kateri skupno zdravijo zmožno ozdraviti vse bolezni. Ako trpite na pljuč, je zdravnik tu, kateri Vam zdravila predpiše, in ozdravi te bolezni, ako trpite na slabki krvi, je zdravnik tu, kateri Vas ozdravi te bolezni in ako trpite na kakih drugih bolezni, je zopet zdravnik tu, kateri Vas ozdravi na enej bolezni, in tako skupno zdravniki zmožno ozdraviti vse bolezni.

Na tej podlagi je slaven Dr. E. C. COLLINS ustanovil THE COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTE kateri zavod zavzema dano prosti mesto ter je jeden izmed najslavnijih in najmodernejših zavodov na svetu. Zdravniki v THE COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTE ne prakticirajo zdravil ampak so največi in najuskušnejši zdravniki, kateri skupno so ozdravili vsako vrsto bolezni, ter so zmožni ozdraviti tudi vse.

Ker imate torej ta slovči zavod na raspolago, ne испrovajajte vasega zdravja in življenja, zdravnikom kateri oglasijo po časopisih in o katerih še nikdar čuli nista. Ne spustite se jim na limanom samo radi tega ker vidite njih slike v oglasih in raznih časopisih. Samohval teh zdravnikov je sicer jako velika, a uspeh in njih znosnost je jako slab.

Brez izjem, kako bolezni imate, pišite takoj v svojem materinem jeziku ali pa pride se osebo v THE COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTE in prepričali se boste da tudi vi jeden izmed tosorih ozdravljencov kateri vas pripravljeno potrditi, da poskusili prej raznovrstne zdravnike, kateri vam zamoljili pomagati in ozdraviti, nakar ste končno obrnili na THE COLLINS N. Y. MEDICAL INSTITUTE kjer ste našli takojšnjo pomoč ter bili potom metoda teh slavnih zdravnikov zopet popolnoma ozdravljeni.

V tem slavnem zavodu, je bilo ozdravljenih, v pretečenih 14 letih več bolnikov kakor skupno pri vseh ostalih zdravnikih. Vse kar Vam je storiti obrnite si zaupno v ta zavod. Kjer Vam bode takoj pomagano. V dokazi povoljnih uspehov, vam leži na razpolago na tisoče zahvalnih, pismen od zdravljencov bolnikov iz vseh delov sveta, kateri so že obupali nad svojim zdravjem, a potom metode zdravnikov THE COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTE pridobili zopet začeljeno in trdno zdravje, katerega se še daudance veseli. Vsa pisma naslovite na Dr. S. E. Hyndman, vrhovni ravatelj;

THE COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTE

140 W. 34th St., New York City

URADNE URE SO: vsaki dan od 10 do 5 ure popoldan. Ob nedeljah in praznikih od 10 do 1 ure popoldan. Vsaki torek in petek zvečer od 7 do 8 ure.

THE LACKAWANNA.

Najpripravnija železnica za potnike namenjena v Evropo. Ve posrednej bližini transatlantskih parnikov.

Prevoz potnikov in prtljage zelo po cent.

THE ROAD OF ANTHRACITE

Najkrajša pot v Buffalo.

Direktna pot v Scranton in premogove okraje.

Med New Yorkom in Buffalo voz

vsaki dan v vsake smeri po pet vlakov.

Med New Yorkom, Chicago in zapadom vsaki dan štiri vlakov;

Med New Yorkom, St. Louisom in jugozapadom, dnevni promet;

Med lokalnimi točkami pripravljen na pravilen promet.

Nadaljnje informacije glede volumnih cen, odhoda in prihoda vlakov itd., se dobije pri lokalnih agentih ali pri

George A. Cullen, glavni potniški agent

Lackawanna Railroad, 90 West Street, New York.

Samo

\$2.25

veljajo trije zvezki

"VINNETOU"

Rdeči Gentleman

in šest zvezkov

V PADIŠAHOVÉ SENCI.

Zdravilne knjige

po celem svetu slovenske Msgr. Seb. Kneippa, in vsa v istih opisana zdravila in zdravilna sreča v globokih in dolgih sunkih, kakor bi se tresel pokrit kotel z vročo vodo: — gospod Follenve je spel.

Določeno je bilo, da edpotuje ob osmih dalje in pravočasno se je zbravila vsa družba v kuhinji: toda voz, ki je razvijalo se v postrežju, možno, resno, enakomerno smršanje v globokih in dolgih sunkih, kakor bi se tresel pokrit kotel z vročo vodo: — gospod Follenve je spel.

Loiseau je bil zapustil svoj prostor ter se je preselil v gostilnico, kjer je res moralo po zdravilih besedah te preproste ženske vendar priznati, koliko bi lahko napravilo toliko pridihov, koliko je res moralo zdaj brezdelno počivati, toliko neizrabljivih in zato izgubljenih moči, če bi se jih vpreglo v velika industrijska podjetja, ki bolo končana zdaj šele po letih in letih.

Loiseau je bil zapustil svoj prostor ter se je preselil v gostilnico, kjer je res moralo po zdravilih besedah te preproste ženske vendar priznati, koliko bi lahko napravilo toliko pridihov, koliko je res moralo zdaj brezdelno počivati, toliko neizrabljivih in zato izgubljenih moči, če bi se jih vpreglo v velika industrijska podjetja, ki bolo končana zdaj šele po letih in letih.

Presenečen je vprašal grof cerkvenika, ki je priseljil v zdravilničko zavod, kako je vse to mogoče. "O, ti niste napačni," je odgovoril om. "To sploh nismo prav Prusi. Pravijo, da so osmoljali, ne za druge pa nemoremo vedeti kaj so prisli v s katerim parnikom.

Za tako rojake naj se vsakdo obrne na: Slavonic Immigrant Society, 436 W. 23rd St. Ta družba bode gotov na Ellis Island vse mogoče storila, ali tudi njej je naznani parnik, s katerim so vožnji listki pri nas kupljeni, nam je to lahko storiti, ker vemo vse druge, ali za druge pa nemoremo vedeti kaj